

سراط اشتراك :
سنه لکي ۳۰ ، آلتی آیلنی
۲۰ غروشدر

ممالک انجینه ایچون :
سنه لکي ۱۰ ، آلتی آیلنی ۶ فراتقدر ، اعلانات ایچون
اداره مأموری محمدزهی بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۶ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۱۳ کانون ثانی ۱۳۲۶

والله اعلم بالصواب : الشیخ الاسلام محمد بن عبد الوهاب

صاحب امتیازی :
شهینذر زاده قلیلی
احمد صلیمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایلجریان ایتیلیدر .

نسخه سی هر پرده یکرمی پاره در .

۲۵ محرم الحرام ۱۳۲۸
ا

ساده‌نظر

تورک مزاری

تورک مزاری بش اون آرشین یر دکیل ،
«التای» دن طونایه دهک بیز اوجی ،
کون باطیسی ، عرب ایلی بیر بوجی ،
تورک ، بو یره ، قولای صیغار آرده کیل !

طوپراقلاری ، صیقسان آقار ، تورک قاقی ،
یری قازسان ، چیقار بیر تورک کیکی ،
تورک جانی بی ؟ بو فلکک یه دیکی !
نه توکنمز ، بو تورکلرک قوربانی

قازالاره ، صیغماش می ؟ نه اولوش ،
ده نیرلری ، صانکی مزار ایدیش ،
آق ده نیزی ، کفن دی یه کینمش !
دینزلده تورک شهیدیه دولوش

یوردمزی بیلسین آلمق ایستین ،
بارا ایله آلسادی بو واطان ،
قانه صادی ، بزه بو یولادی صانان .
کلسین ، آلسین ، وارسه جانندن بزن

بیر تک قالینجه قادار بازارلق ،
بو یورد کینمز ، بیر یحیک تورک قالیرسا ،
کیدر ، بلکی ، کیدر آما اولورسه ،
تورکلر ایچین باشند باشا مزارلق !
اوزده میر

عجیب‌لیه

برمکتوب که وجدانسرلره سیف قضا

وطنک ، اسلامتک سعادت و سلامتک تأمین
دوتمانک احیاسنه وابسته بولندیغی بشکده کی معصوملر
بیله اوکرندیکی حالده مع التأسف بومقدس طوپراقده
یاشایان و صرهمی کلدیکه ارباب حیتدن یکین مسکندر .
ملتک غلیانه ، مطبوعاتک فریادینه وبالخاصه محترم
حکمتک دلائل شرعیه ایله مالی مقاله لرینه رغماً جکله لری
کلیدلش آلری باغلانمش کی طوریورلر . مع مافیه
اولاد وطن بو قانسزلرک سکوتنه رغماً چالیشیور
وجالیشه جقدر .

ایشته بز عسکرلر حیاتمزی سوکیلی وطنک طاشنه
طوپراغنه قریان ایتدیکمز ، ملتک تعین ایتدیکی محصانندن
باشقه بر وارداتمز اولمدیغی حالده عثمانلی دوتمانسک
شاتعی اعلا ایتک ایچون هر فرستدن استفاده ایله دوتمانک
همان یارین نواقصی اکال ایدیلده جکمش کی کیسه لر مزی

بو شالتمنه ذوق آلیورز . امین اولیکز که عثمانلی
عسکرینک حسیاتی هب بومر کرده در . سزه اوفاجق
بر مثال :

ماه حالک یکر می دردنجی جمعه کیجه می —
استراحت کیجه می اولمق مناسبتیه . بشنجی بلوک
ضابطان دائره سنده ارقداشلرله غراموفون چالارق
اکنیرکن دوتمانک احیاسی حقدنه کی نطفی حاوی یلاق
چالتمه باشلار باشلاماز ارقداشلر دن بری طرفندن

کسدرلش و در حال مزایده باشلامش ایدی . بوسره ده
بر ارقداشمز ساعتی ده ترک ایتدیکندن ساعت ده مزایده
ایدیلرک ختامنده نطق دیکلتمک ایسته نمش ایسه ده
ساعت مزایده سنده طیشاروده بولونوب حیت و طنبه سنک
غلیاتی ضبط ایدمین پوسته اونباشیسی محمدده اشتراک
ایدرک اوزرنده ققرر ایتدیکندن ساعتک کنده سنه
تعلیق خصوصی ده آروجه مزایده ایدلش و بوسورتله
نطق دیکلتمش ایدی . مذکور نطق دیکلیه رک غلیانه

کلن بشنجی بلوک افرادی ده باش چاوشلریله دیکر ایکی
چاوش عموم نامنه کوندره رک نصف معاشرلرینی دوتمانی
عثمانیک اکال نواقصنه ترک ایلدیکلرندن خلیفه اسلامیان
وپادشاه مشروطیت پرور عثمانیان اولان سلطان محمد رشاد
خان حضرتلرینک مارشلریله بیوک وطن پرور نامق
کال بک مرحومک [قالدک ای اهل و ان] منظره مه سنی
دیکلتمک ایچون غراموفونک کنده یارینه ویرلمسی
استرحام ایلشور و بوسورتله ضابطانه کوز یاشلری
دو کدیر مشلردی . ایشته بو علوی کیجه ده ضابطانندن
طوبیلانان [۱۴۵۲] غروش ایله سوکیلی افرادمزی
نصف معاشرلری اولان [۹۷۷] غروش که جمعاً
[۲۴۲۹] غروشی دوتمانی عثمانی معاوانت ملیه جمعیتی
مرکز عمومیه سنه تسامیم ایلمک اوزره غزیه کیز نامنه

کوندرلشدر . شوخالی عرض ایتکدن مقصد متقاعدین
وضابطان عسکریه محصانسته کوزدیکن ذواتک هیچ
اولنزه ملتک کنده یلرینه احسان ایتدیکی لیراجقلره
مقابل کوچوک وطن پرور لکده بولغندی و ۳۰۰ سنه لک
عادات مستحسنه نک برصورت مشروعه ده برمدیجک
ترکیله اوامر الهیه یی یرینه کتیرملری لزومی در خاطر
ایتدیرمکدر . همان جناب قادر مطلق امت محمد
نصرت احسان ایله سون آمین .

— قیال — ۳۱ کانون اول ۱۳۲۶ ابراهیم ادهم
« حکمت »

دنیا ده هر شیک بر تعریفی ، هر شیک بر مدار تمیزی
وار . طبیعی حیتک ؟ بر تعریفی و حیتلی نک بر مدار تمیزی
وار . بزه اویله کلیور که لزومندن فضله پاره یه مالک
اولدقلری ایچون دکل ، بوره کلری بر کنجینه رأفت
وسخا اولدییی ایچون بوانه یی ویرمه کوزلر مزی
بیکی ضابط و عسکرلر مزی حیتلی ، کیسه سندن بش
پاره چیقارما یوبده « افندم » ملت سفاهتدن و از کچسون
چو وال کچسون ، پاره سنی اعانه ویرسون « کی قرون وسطی
سفسطه لر یله هوادن اعانه ویرنلر حیتسزدر .

لکن بونده شاشه جق رجعت یوق . یکر می سنده در ،
انین حیتندانی کوش قبولنه آلانلرک بوکونده اظهار
حیت ایتهمی نه قدر طبیعی ایسه ، یکر می سنده در
احیای حیتیه موافقتنامه لر تنظیم ایدنلرک بوکونده حیتی
حیله لرله بوغمنه چالیشمی اودرجه طبیعی در .
هر شیک بر کوفی ، بر طور طوسی ، وارد در . بوندره
شوملتک طور طوسی در .

قیالرده کی مجاهدینه وطن ملت نامنه تقدیم
شکران ایدرز . اوزده میر قارداشلری « قیالرده کی
محترم عسکرلر » نامنه شویله بر مارش یازدی . امید
ایدرز که ملی بسته کارلر مزی بومارشنی بسته یوب ،
سوکیلی قهرمانلر مزی ادامه خاطره سخاوتی ایچون
« قیال مارش » ی عنوانیه نوطه سنی میدان تداوله وضع
ایدرلر

قیال مارشی

عثمانلیز ، عالم بیلیر ، ادرلر ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .
آرسلان کی یورد مزی بکله رز ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .

قورقو نه در ؟ ایچمزمه بیلتمز ،
قانه یازدی ، شامیزی ، سیتلتمز ،
بز وار ایکن بو وطنه کلیمز ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .

چکیمیز ، شهادته ارمه دن ،
سهوه سهوه جانمزی ورمه دن ،
بز اولمیز ، اوتر دشمن سر مه دن ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .

سهوه مه یز ، واطاتی صانانی ،
جان ویریز ، قور تاریرز واطانی ،
شفیع طوئدق مدینه یه یاتانی ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .

تکری بو یوک ، ینه برکون اولوربز ،
اتنه دن ، طونایه ذک کلیرز ،
یورد مزی سینور یی بیلیرز ،
فلکلره میدان اوقور عسکرز .

بلغارستانده که اسلام قره دشلر مزی حقوقي
مدافعه ایتدیکندن طولانی هیچ رقانونه مستند اولمایه رقی
حبس و توقیف ایدیلان مجاهد محترم ادهم روحی
قرده شمزک محکوم اولدییی مجازات تهدیه ناچیز
بر معاوند بولمق اوزره محترم ضابطان و اخواندن
طوبیلامش اولدیغ مجیدیه یکر می حسابیه یوز التمش
بش غروش وساطت علیه لر یله تقدیم ایتدم کرچه آزدرد
فقط ملت مزی بوکی بحس حیت بر قرده شمزک معاوندته

تشویق ایدرم امیدیاہ متسلی اولمقدم باقی اختراعات
بیجا قضای اورمان مفتی
محمد امین

حکمت

ادرم روحی نک شخصندہ تیزز ایدیلن فدا کارلق
وطنپرور لکدر . همت عالیکنزہ تشکر لر ایدرز .

ملت جاریہ سی « فطنت خانم »

سوکیلی قیزمنک فدا کارلندن متأثر اولان محترم دیرملی
قادر دیشلرمز ، دونماز ایچون بروجه آتی [۳۹۵]
غروش اهدا ایتیلردر . مروتلری حیب مروتندان
اولان حضرت حق تقدیر بویورسون .

پاره غروش

۳۰	۸۹	دیردارالمعلمین مدیری صالح اقدی
۳۰	۵۴	معلم اولی سنان اقدی
۱۰	۳	طلبه سندن سلیمان
۳۰	۵	مدرسیندن حافظ حسنی اقدی
۳۰	۳۷	تجاردن مصطفی اقا
۳۰	۲۶	یشار اقدی
۳۰	۱۴	مالک اقا
۳۰	۲۴	بلدیہ اجزاخانہ سی صاحبی اسماعیل اقا
۳۰	۱۹	وہی اقدی
۳۰	۳۳	دیرہ فرقه سی ارکان حربہ ملحق الای کابی علی بنی اقدی
۳۰	۳۹	دیرہ فرقه سی ارکان حربہ ملحق ملازم اول خلیل اقدی
۳۰	۲۶	بلدیہ کابی محمود اقدی
۰۰	۱۸	ایکی ضابطہ طرفندن
۲۰	۳۹۵	

۲۰ قرق کلیسادہ حیتند ہارون اقدی

صحنہ مخبرہ

استانبولہ تحصیلدہ اولان قریملی طلبہ آرقداشلرم

ای نیوک کچوک طلبہ آرقداشلرم !

سرلرک صاف و پاک قلبلریکزمہ مراجعت ایدیورم ،
ودیورمکہ جملہ کزہ معلوم اولدینی وجہلہ قریمدہ
طلبہلرک (دروزاجیتی) نامندہ برجیتلری بوندن
برعصر مقدم دخی موجود اولدینی کچی الان دخی
کافی السابق اجرا ایدلمکدہدر . غیرمنتظم آدنا بردوکون
شکلنی ، آلیور جمعیت اجرا ایدلدیکی کون اطراف اربعمہدن
برطاقم ملت جمیع اولیور . مثلاً قریم وازی ییک
ایچمک . کورشمک . قوشوچایمق . دہا بلیم نہدرلو
بدعت آدلری اولیور . مالاینی ویہودہ یرہ برطاقم
پارہلر اصراف ایدیلوب کیدیور . صاحب جمعیت ایسہ
مذکور کوندہ اکال تحصیل ایتیش اولتویور . حلبوکہ
طلبہلرک جاہل و نادان قائلسہ کوزل سیب اولیور .
ہیات ہیچ برطلبہ طرفندن حقیقت میدانہ چیقارلایور .
لکن مذکور جمعیت احوال زمانہ موافق اولوب
اولمادیغنی ، کرک ملتہ و کرک طلبہ بوندن قائدہ
کلیہ جکی میدانہ قویان فرد واحد کورلمہ یور . حالوکہ
بونک عکسی اولہرق استانبولہ تحصیلدہ اولان بعض
رفیقارمدن خصوصی اولہرق آلدیغ مکتوبلرہدہ منفعت
شخصیہ سینی کوزدہدزک کندیلرینہ . اسابت ایتدیم کہ
چالیشدقلری معلوم اولمقدہدر . ای مسلکداشلرم اولان
کلکنز ال برلکیلہ اتحاد اتفاق ایدوب اقتضاء زمانہ
موافق برصورندہ جمعیتلری اصلاحنہ تثبت ایدلم ،
سوکرہ صاحب جمعیت اولہلم ، مادامکہ جملہ من بروطنک
اولادیکز وطن ایچون چالیشمق جملہ مزایچون لازمدر ،
دوشونکیز عز زلردوشونک برطرفندن حکومتک ظلمی
دیگر طرفندن اومموصوم طلبہلرک جہالتی وطنی قابلامادہ

ایکن آرقق منفعت شخصیہ منزی بر طرف ایدلم
اولانالم بصیرت کوزومزی آچہلمدہ اتحاد و اتفاق ایدلم
تہادیل زمانلری منزی بالکیز عشر . ذکاتہ ، صدقہ ، جمع
یتک ایلہ اکثفا ایتہ یلم بزده جمعیتلری نورلاندالم
آخر ملتک طلبہلرندن عبرت آلم ، اک اولمادیغنی تقدیردہ
استانبول طلبہ جمعیتندن بر شعبہ سی قریمدہ دخی بولندرمایہ
سی وغیرت ایدلم وقوہدن فعلہ چیقارمایہ تثبت ایدلم
وامیدوارمکہ طلبہ آرقداشلرمہدہ اجتناب ایتزلروہمدم
بو خصوصہ استانبول جمعیتی نظر دقتی جاب ایلہ
مفصل معلوماتہ منتظر ز .

بانچہ سرائی

خانہ سررہ فقیرہ طلبہ سی نانہ

عارف محمد غنی ملہی

باصفیہ

خلیفہ نہ دیمکدر ؟

خلیفہ برشمس منیردن تنور ایتیش رفر تابنا کدر .
اوشمس کہ بیون متتاقین فیض و نجانہ غدای لازمی
بخش واحسان ایدر . بناءً علیہ قمرہدہ عجمہ وظیفہ فی
یعنی پیکلری [کہ عامہ اسلامدر] تنور ایدہرک
مشیز ایلر ، شو حالہ خلیفہ بر قومک ، مثلاً عرب
ویا ترکلرک خلیفہ سی دکدر . کرہ ارضدہ موجود
بتون اسلاملرک خلیفہ سیدر . چونکہ موکل حقیقی
اولان جناب پیغمبر عربلرک و یا خود ترکلرک پیغمبری
اولیوب بتون اسلاملرک بی ذیشانی اولنجہ وکیلدہ
(خلیفہ) بتون اسلاملرک - خلافت اعتباریہ قومیت
ونسبت علاقہلری ویریلن ایدلیہرک - خلیفہ سی اولور .

نظام شق شقہ بہ مقتدر اولامیور ایدی . پادشاہ
دیدکی کہ :

ہات طوغرو - ویلیورسکز . بو اوصافی
حائز شوق اللہدر . مشیختی اکا توجیہ ایدیمسی ؟
شوق اللہ حسنک اولماز اشارتی کوردہرک :
- اقدنمز ! پادشاہمزک بوعلو عاطفتہ متدارم .
لکن صحت و سہم مساعد اولمیدنندن قبول ایدہم .
شوقدہرک پادشاہمزہ احفہان مفتیسی توصیہ ایدہم
« حسن اوت اشارتی ایتدی » نہایت ہرکس مفتینک
حقندہ حسن شہادت ایتدیلر . مشیخت پشی درحال
کیدریلیدی . شاہ ایتسی کونی ایرکن کلکی جملہ بہ
امر ایدہرک اولرینہ عودتہ اذین وردی . نظام شیخ
مرجان ایلہ برابر عودت ایتدی . یولادہ شوق اللہک
مداخلہ سنی سویلیدی . مرجان مرارتلہ کولادی « محاربہ
ایستورہا . اولیہ ایسہ کندینی یک طووتسون » دیہ
سویلیدی یکی شیخ الاسلام شوق اللہدن آریلیر ایکن :
مشیخت کچی افصای آمال علما اولان بر مقامہ صرف
سایہ کزدہ نائل اولدیغ ایچون بر بندہ کزیم دییوردی .

دیدکی کہ :

نام و فضلی تقدیر پادشاہلرک شرفیدر .
شیدیدی بہ قدر مجھولز اولان بویوک بر فاضل میدانہ
چیقدی . بودہ شیخ مرجان - بشیدر . کوکلم بوذات
فانلک شیخ الاسلام اولمسی ارزو ایدر . لکن بومہم
برمأموریت شرعیہ اولدوغندن علمانک رائتہ براقیورم .
« خاصہ شیخ شوق اللہ خطاباً » نہ دیرسکز .

شوق اللہ حسنک ایلہ سینک قوغویور کچی بر
اولماز اشارتی کوردہرک !

پادشاہم مقام مشیخت بالکیز علوم غربیہ بہ
مالک اولمقللہ اللہ ایدلرز . فقہ و عقائدکی علوم شرعیہدہ
سیاستدہ خرید زمان اولمق ایجاب ایدر . با خصوص
سوابق علماجہ معلوم و مشیخت نامزدلری صرہ سہنہ
گلشاردن اولمسی ایجاب ایدر (حسنک بنہ یوق
اشارتی ایدوب ساغہ طوغری اولان اشارتی کوردہرک)
بنابرین شیخ مرجانہ عنایت شاہانہلری بیدریغ
بیورلقلہ برابر مشیختہ بر اہلنک نصیبی جا کرانہ
توصیہ ایدہم تکمیل علما شوق اللہی تصدیق ایتدیلر .

پادشاہ دیدکی کہ :

باطیلردن

ایکنجی کتاب

ابلیک و کیلی

پادشاہ دیدکی کہ :

بو ساعتدن اعتباراً وزیر اعظم نظام الملکدر .
وکیل مطلق اولدینی جملہ کزہ اعلان ایتیش اولمق
اوزرہ قیام ایدیورم .

نظام پادشاہک ایاقلرینہ قابغش ایدی . ہرکس
الرنی کوکنہ قومیش و حرمتہ باشی اکشدی . شاہ